

ИНВЕСТИРАМЕ В ХОРАТА

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
**ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ
И РЕГИОНАЛНИ ИНИЦИАТИВИ**

София 1849, кв. Кремиковци, тел./факс: +359 2 994 70 18, +359 882 82 66 83, +359 876 24 82 04
www.chrdri.net

ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ

Информационните системи – необходимост за всяка организация

Компютрите промениха много аспекти от нашето ежедневие, навлизайки във всички възможни области: пазаруване, работа, забавления, връзки с близки и приятели. Понастоящем широко разпространено е мнението, че използването на информационни системи, компютърни и мрежови технологии е необходимост за успеха на всеки тип бизнес дейност, независимо от нейния обхват. Съвременните мениджъри започват да разглеждат информацията като основен ресурс заедно с парите, оборудването, суровините и хората. Причините за това се крият в следните световно настъпили промени, които оказват влияние върху обкръжаващата бизнеса среда:

1. Глобализация на икономиката.
2. Преминаване към икономики, базирани на информация и знание.
3. Вътрешни трансформации на бизнес организациите с по-малко на брой йерархични нива на управление.
4. Широко приложение на информационните технологии в дейността на отделните фирми.

В съвременната силно конкурентна бизнес среда информационните системи представляват важно средство, което подпомага отделните организации да отговорят адекватно на промените в глобалната икономика. Те предоставят средства за анализ и комуникации, позволяващи търговия и управление на бизнеса в глобален мащаб. С помощта на новите технологии информационните системи позволяват бързото доставяне на различни информационни услуги и подпомагат работата с натрупаните експертни знания.

Прилагането на новите информационни технологии налага на мениджърите да организират фирмите си и бизнес процесите по начин, позволяващ да се извлекат всички предимства като разработят съответните управленски процедури и политики.

Информация, данни, знание

Основен термин в настоящия курс е "информация". Преди да се даде дефиниция на "информационна система" за бизнес, е необходимо да се разгледат понятията данни, информация и знание. Информацията е основно понятие, с което хората ежедневно оперират. Думата има латински произход и означава сведение, разяснение.

За да бъде ценна информацията за мениджърите, тя трябва да притежава следните свойства:

- точност или значимост - отразява доколко съществена за дадения обект е тя;
- пълнота - включва всички съществени характеристики и свойства на даден обект;
- икономичност или съдържателност - информацията не съдържа излишни или несъществени свойства и характеристики;
- надеждност или достоверност - означава точно и вярно представяне на характеристиките и свойствата на обекта;

- простота - твърде сложните отчети водят до информационно претоварване, при което мениджърът разполага с голям обем информация, но не може да отсее най-важното;
- навременност - отразява възможността информацията да бъде своевременно получавана от заинтересовани лица;
- актуалност – да характеризира настоящото състояние на обекта, а не негови минали моменти;
- проверяемост – да бъде генерирана от няколко от няколко независими източника.

Посочените особености в значителна степен определят доколко дадената информация е ценна.

Информацията има своята стойност, която е свързана с това дали помага на мениджърите да постигнат целите, поставени пред организацията. Например стойността ѝ може да се измери с времето, необходимо за вземане на решение или с нарастване печалбите на компанията.

На практика се наблюдават три основни дейности, които служат за произвеждане на информация: въвеждане, обработка и извеждане. Въвеждането обхваща и събирането на необработените данни в рамките на организацията и нейната обкръжаваща среда. Обработката преобразува данните в значима информация. Извеждането прехвърля информацията на хората, за да подпомогне тяхната работа.

Основните дейности, извършвани с информацията са:

- събиране на информация;
- съхраняване на информация;
- обработване на информация;
- разпространение на информация.

Те се наричат информационни дейности. В своята взаимна връзка и в различни свои конкретни съчетания и последователности, информационните дейности изграждат процеса управление на информацията.

През хилядолетната си история чрез обработване на различни данни човечеството натрупва огромни количества информация, чието осмисляне и преработване става все по-трудно. Решаването на този проблем донякъде става възможно със създаването на компютрите и развитието на съпътстващите ги информационни и комуникационни технологии.

Под обработване на данни (data processing) се разбира процес на регистрация и извършване на операции над големи обеми данни. Възможни операции върху данни са: класификация, сортиране, обобщаване, извършване на изчисления, избор на данни, отговарящи на определен критерий и др.

Информационна система

Информационните системи могат да се разглеждат като специални типове бизнес системи. Съществуват много дефиниции на понятието “информационна система”.

Под информационна система за дадена организация се разбира организирана съвкупност от данни, обработки, човешки ресурсни, методи, процедури, които осигуряват функционирането на организацията с оглед постигането на предварително набелязани цели.

Информационна система е организационно средство, което обхваща всички видове информационни дейности. В допълнение тя съдействува на мениджърите и служителите при анализирането на проблеми и създаването на нови продукти. В нея се съдържа информация за хора, места и обекти, значими за съответната организация.

Информационна система също представлява бизнес система, чийто бизнес процес обхваща събиране, предаване, съхраняване, извличане, обработка и извеждане на информация. Софтуерните продукти и електронните таблици не се считат за информационни системи, понеже те не са бизнес системи.

От гледна точка на бизнеса информационните системи следва да се разглеждат като организационно и управленско решение, използващо информационните технологии. Тяхното прилагане изисква детайлното познаване на дадена организация заедно с нейните основни елементи: човешки ресурси, структура, оперативни процедури, политики и култура.

Какво е основното изискване към информационната система?

Тя осигурява и поддържа интегриран информационен поток в рамките на дадена организация, така че във всеки един момент от време, всеки, който се нуждае, може да получи нужната му информация.

Информационната система се дефинира чрез функциите, които предоставя на своите потребители. Нейна основна цел е да събира, съхранява, обработва и разпространява информация. Като всяка система, тя се изгражда от отделни компоненти или подсистеми и притежава специфична архитектура. Под архитектура се разбира интегрирания структурен проект на дадена система. Тя обхваща отделните елементи на системата, техните взаимодействия и начина на тяхното функциониране.

Информационните технологии като водеща сила за иновации

Благодарение на новите информационни технологии в последните години се наблюдава взаимна зависимост между организацията и нейната информационна система. По-точно промените в бизнес стратегиите, правилата и процедурите налагат промени и в основните елементи на информационната система. Нейната роля нараства все повече и обхваща не само вътрешни организационни обекти, но и външни – клиенти, конкуренти и продавачи. Често желанието на организацията да предприеме определени действия критично зависи от възможностите на нейната информационна система бързо да предостави необходимата за случая актуална информация. Всичко това закономерно води до извода за разширяващия се обхват на информационната система. Тя повишава гъвкавостта на организацията и нейната производителност. Информационните технологии осигуряват на мениджърите средства за точно планиране, прогнозиране и следене на бизнес процесите. Интернет представлява основната технологична инфраструктура на електронната търговия и бизнес. Крайният резултат от прилагането на новите технологии е превръщането на организациите в електронни фирми.